

Cyngor Partneriaeth Cymru: 10 Gorffennaf 2023

EITEM AR YR AGENDA: Parhau i adolygu'r trefniadau gweithio mewn partneriaethau rhanbarthol

---

Pwrpas

1. Rhannu adroddiad terfynol drafft ymrwymiad y Rhaglen Lywodraethu / Cytundeb Cydweithio i 'barhau i adolygu trefniadau gweithio mewn partneriaethau rhanbarthol gyda phartneriaid lleol'.

Angen penderfyniad

2. Gofynnir i Gyngor Partneriaeth Cymru:-
  - Ystyried a chytuno ar yr adroddiad terfynol drafft a'r argymhellion y mae'n eu cynnwys.
  - Cytuno â'r argymhelliad bod Cyngor Partneriaeth Cymru i gael cydgyfrifoldeb dros effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd gwaith partneriaeth rhanbarthol a goruchwyllo adolygiadau o'r cyd-destun partneriaethau yn y dyfodol (Argymhelliad 1).
  - Cytuno y dylid sefydlu gweithgor o'r Cyngor Partneriaeth i gyd-ddatblygu egwyddorion drafft ar gyfer gweithio mewn partneriaethau rhanbarthol (Argymhelliad 5).
  - Enwebu cynrychiolwyr ar gyfer y gweithgor i gyd-ddatblygu egwyddorion cenedlaethol craidd ar gyfer gweithio mewn partneriaethau rhanbarthol. Dylid anfon enwebiadau (gan gynnwys manylion cyswllt) at yr ysgrifenyddiaeth.

Cefndir

3. Mae [Rhaglen Lywodraethu](#) Llywodraeth Cymru yn cynnwys ymrwymiad i barhau i 'adolygu trefniadau gweithio mewn partneriaethau rhanbarthol gyda phartneriaid lleol'. Mae'r ymrwymiad hwn hefyd yn rhan o'r [Cytundeb Cydweithio](#) rhwng Llywodraeth Cymru a Phlaid Cymru.
4. Wrth gyflawni'r ymrwymiad hwn, cynhaliodd y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, ar y cyd ag Aelod Dynodedig Plaid Cymru, ymarfer ymgysylltu helaeth â chadeiryddion amrywiaeth o bartneriaethau strategol i gasglu safbwyntiau ynghylch cynnydd ers yr adroddiad ar yr [Adolygiad o Bartneriaethau Strategol](#) ym mis Mehefin 2020. Nid ailadrodd yr adolygiad llawn a gynhaliwyd yn flaenorol oedd nod yr ymarfer ymgysylltu hwn, ond yn hytrach 'gwirio' a yw canfyddiadau ac argymhellion yr adolygiad hwnnw yn dal yn berthnasol, er mwyn dysgu am gynnydd, a gweld a oes angen cymryd camau pellach, ac os felly, beth ydynt. Nid oedd effeithiolrwydd partneriaethau unigol yn rhan o gwmpas yr ymrwymiad hwn. Nod yr ymarfer oedd deall gweithgarwch a chynnydd i symleiddio a rhesymoli trefniadau partneriaeth *ar draws* y cyd-destun.

Canfyddiadau o'r ymarfer ymgysylltu â phartneriaethau strategol

5. Mae canfyddiadau'r ymarfer ymgysylltu â phartneriaethau strategol yn dangos rhywfaint o gynnydd clir ers adroddiad yr Adolygiad o Bartneriaethau Strategol yn 2020. Roedd tystiolaeth bod partneriaethau'n defnyddio hyblygrwydd i drefnu eu hunain yn wahanol lle mae'n gwneud synnwyr yn lleol i wneud hynny. Roedd cydnabyddiaeth hefyd bod mwy i'w wneud, ac arwyddion y gallai fod angen mwy o gefnogaeth ar rai ardaloedd ar gyfer hyn. Ond roedd digon o aeddfedrwydd yn gyffredinol mewn partneriaethau a rhanbarthau i wneud y penderfyniadau iawn ar gyfer eu hardaloedd ar y patrwm a'r cysondeb gorau.
6. Fodd bynnag, roedd yn amlwg o'r cyfarfodydd gyda phartneriaethau strategol bod angen gwneud mwy o waith i sicrhau cysylltiadau priodol rhwng yr holl bartneriaethau perthnasol, ac efallai y bydd angen cefnogi rhai partneriaethau un pwrpas gyda buddiannau sy'n gorgyffwrdd i gysylltu mewn rhai ardaloedd.
7. Fel gyda'r adolygiad cynharach, nid oedd galw yn ystod yr ymarfer hwn ar Lywodraeth Cymru i arwain newid strwythurol nac i ddeddfu ar gyfer hynny. Yn hytrach, roedd cefnogaeth gyffredinol i'r egwyddor y *'Dylai unrhyw newidiadau gael eu harwain yn lleol a'u hysgogi gan yr hyn sy'n gweithio orau a dylid eu seilio ar flaenoriaethau lleol a chysylltiadau sy'n bodoli eisoes.'*

Argymhellion ar gyfer gweithredu ar y cyd

8. Mae'r ymarfer ymgysylltu wedi cadarnhau'r egwyddor mai arweinyddiaeth leol a rhanbarthol ddylai ysgogi'r gwaith parhaus o gysoni gweithio mewn partneriaeth, gan addasu eu dull o weithio mewn partneriaeth, a defnyddio'r hyblygrwydd sydd ganddynt, i adlewyrchu'r blaenoriaethau presennol yn ogystal â gweithio yn yr hirdymor ar ran pobl yr ardal.
9. Dylai adolygiad cymesur cyfnodol o'r cyd-destun o safbwynt cenedlaethol ar adegau rhesymol ategu hyn, gan alluogi i ymarfer effeithiol ar lefel ranbarthol gael ei amlygu a'i rannu, yn ogystal ag unrhyw gyfleoedd neu rwystrau i'w nodi a gweithredu arnynt yn briodol.
10. Mae Cyngor Partneriaeth Cymru, fel y brif ffordd o ymgysylltu rhwng Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol a phartneriaid, mewn sefyllfa dda i wneud y cysylltiad rhwng materion lleol a chenedlaethol a darparu arweinyddiaeth genedlaethol ar gyfer gweithio'n effeithiol mewn partneriaeth.
11. Bwriad yr argymhellion sydd yn yr adroddiad drafft (tudalennau 14-16) yw cefnogi gweithredu ar y cyd parhaus i gysoni a symleiddio gweithio mewn partneriaeth.

Cwestiynau i'r Cyngor Partneriaeth eu hystyried

12. Gofynnir am farn y Cyngor Partneriaeth i gyfrannu at ystyriaeth y Gweinidog a'r Aelod Dynodedig cyn iddynt gwblhau'r adroddiad i'w gyhoeddi.

13. Yn benodol, gofynnir i Aelodau am eu barn ar:-

- Ar sail y dystiolaeth yn yr adroddiad drafft, ai'r themâu a'r argymhellion allweddol ar gyfer gweithredu yw'r rhai cywir ac a ydynt yn cyflwyno ymateb cydlynol a phragmatig i'r canfyddiadau.
- Yr argymhelliad bod Cyngor Partneriaeth Cymru i gael cydgyfrifoldeb dros effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd gwaith partneriaeth rhanbarthol a goruchwylio adolygiadau o'r cyd-destun partneriaethau yn y dyfodol. Yn benodol, sut mae aelodau'n gweld y rôl hon yn cael ei chyflawni.

Y camau nesaf

14. Ar ôl ystyried y sylwadau a gyflwynwyd gan y Cyngor Partneriaeth, bydd yr adroddiad yn cael ei gwblhau a'i rannu â rhanddeiliaid er gwybodaeth ac er mwyn gweithredu.

**Polisi Llywodraeth Leol
Llywodraeth Cymru
Gorffennaf 2023**